

BARBARA GAVEZ VOLČJAK

KOROŠKA JE ZAKLADNICA PRESENEČENJ

Tako jo vsaj oglašujejo tamkajšnji turistični delavci, ki so prepričani, da je sever Slovenije v drugih delih države premalo poznan

Tomu Jeseničnik

Nekomu, ki živi južno od Trojan, se pokrajina na severu Slovenije najbrž res zdi bogu za hrbtom. Morda pa jo je namenoma kdo skril tja med Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe in Pohorje, da bi jo imel samo zase. Toliko strnjene gozda niti drugod v sicer poraščeni Sloveniji ne vidiš pogosto. S štajerskega konca je zato užitek že vožnja po Dravski dolini, če se potniku ne mudi in vzame v zakup povprečno hitrost vožnje 60 km/h. Kdor ni vezan na vsakodnevno drvenje po cesti in je zaposlen blizu kraja bivanja, pa ima na Koroškem vse, kar potrebuje. Enako velja za turiste, le termalnega kopalnišča v regiji nimajo, ker zanj pač ni ustreznih možnosti. Sicer pa se za vsakogar najde kaj zanimivega in si lahko poteši tako telo kot duha. Le število obiskovalcev bi želeli tamkajšnji turistični delavci še povečati, da bi turizem dajal boljši kruh.

KJE JE KAJ ZA POD ZOB

- **Gostilna in mesarija Lečnik, Ravne na Koroškem:** v prijetnem ambientu gostilne skoraj v središču Raven strežejo ekološko pridelano meso z okoliških kmetij, ki ga predelujejo po tradicionalni recepturi v lastni mesariji. Ponašajo se s sledljivostjo mesnih izdelkov, njihov najbolj znani izdelek pa je tatarski biftek.
- **Hiša Ančka, Slovenj Gradec:** po opremljenosti in urejenosti se vidi, da želijo gostom ponuditi več kot običajne gostilne, ni pa pričakovati veliko domače koroške kuhinje. Vsekakor pa so njihove kreacije prijetno presenečenje za brbončice in tudi za oči.

POD PECO PEŠ, S KOLESOM IN KAJAKOM

Turistom na Koroškem pokažejo in ponudijo tisto, kar imajo. Tako so za obiskovalce pred leti odprli rudnik svinca in cinka v Mežici, ki so ga zaradi nizke cene obeh surovin na tržišču morali zapreti. Namesto knapov, ki jih je bilo v najboljših letih rudnika nekaj tisoč, se zdaj s starinskim lesenim vlakcem z miniaturnimi, povsem zaprtimi vagoni, ki ga vleče električna lokomotiva, v Podzemlje Pece zapeljejo turisti. Oglejajo si zgolj del dveh horizontov rudnika, vseh je 23, a dovolj, da dobijo vtis o nekdanjem težaškem in mukotrpem ročnem delu, ki ni bilo prihranjeno niti ženskam. Vodič Marko Kuzman, tudi sam bivši rudar, z neverjetnim darom za pripovedovanje pred poslušalci riše podobe 350-letne zgodovine rudarjenja v Mežici. Podjetnejši se lahko po rovih zapeljejo s kolesom, celo bolj strma proga za adrenalinske navdušence je na voljo. Posebno doživetje pa je raziskovanje podzemnega sveta s kajakom, s katerim je mogoče pluti po kristalno čisti podtalnici skoraj 700 metrov pod površjem. Po takih avanturah prija knapovska malica.

ŽIVE RAVNE

V nasprotju z mežiškim rudnikom "mati fabrika" na Ravnah še deluje, toda kraj poleg jeklarske industrije vseeno posveča precej pozornosti turizmu. Namesto naključnih obiskovalcev in izletnikov se trudijo privabiti športne ekipe, ki imajo v kraju dobre možnosti za priprave. Blizu športnega parka z atletskim stadionom, športnimi igrišči in pokritim ter letnim bazenom stoji sodobni hostel Punkl, v celoti zgrajen iz masivnega lesa, ki mu daje posebno atmosfero. Na kulturnem področju se Ravne ponašajo s formo vivo, zasnovano v 60. letih preteklega stoletja. V sklopu kiparskih srečanj med letoma 1964 in 2014 so ustvarjali iz Slovenije in vseh koncev sveta s pomočjo mojstrov v železarni, pokroviteljici projekta, iz železnih elementov izdelali 34 skulptur. Nekatere so že prenovljene, druge še v izvorni podobi stojijo na različnih reprezentativnih točkah na Ravnah in v okolici in pozivajo k razmisleku o soobstoju živega in neživega sveta.

V OSPREDJU GLASBENA IN LIKOVNA UMETNOST

Tudi v Slovenj Gradcu je kultura rdeča nit turistične ponudbe. V rojstni hiši Huga Wolfa izveste vse o življenju in delu tega pomembnega nekdanjega meščana, a pomembnejša kot samo muzejska zbirka sta osrednja dvorana in dogajanje v njej. Ob koncertih klasične glasbe ponuja prostor tudi drugim glasbenim zvrstema, od ljudske glasbe do jazza, v izvedbi uveljavljenih izvajalcev in tudi začetnikov. V Koroški galeriji likovnih umetnosti, odprti od leta 1957, so najbolj zaslužni, da je Slovenj Gradec leta 1989 pridobil naziv "mesto glasnik miru". Razstave v galeriji so namreč vedno znova pozivale k preprečevanju konfliktov in premoščanju razlik med narodi. Da bo mesto tudi dejansko zaživelo v duhu svojega naziva, pa mestne oblasti načrtujejo zaprtje ožjega mestnega jedra za ves promet. Že zdaj lepo urejena pročelja starih meščanskih hiš na Glavnem trgu bodo brez pločevinastih konjčkov pred njimi prišla še bolj do izraza. Ostal pa bo seveda Venetski konj, glavni mestni smerokaz in srečevališče.

KOPE NISO LE ZA SMUČANJE

Nad edino koroško mestno občino pa se vzpenja največje smučišče na Koroškem, Kope. Tudi tam so spoznali, da se zgolj od zimskega turizma ne da (pre)živeti, in dogajanje raztegujejo na vse leto. Lanski hit, na katerega stavijo tudi letos, je Holcerija, šaljiv prikaz nekdanjih običajev ob podiranju in spravi luha. In enako kot v mežiškem rudniku je

S kolesi po drobovju Pece
Foto: Tomo Jeseničnik

Venetski konj v središču Slovenj Gradca
Foto: David Valič

Na Kopah - pozimi na smučeh,
poleti na kolesih
Foto: arhiv podjetja Vabo d.o.o.

tudi tu očitno, kako pomemben je način komunikacije tistega, ki nagovori obiskovalce. Tomislav Vrlič sicer ni študiral igrarstva, temveč lesarstvo, a zna z očitno prirojenim darom za zabavljaštvo iz turistov izvabiti salve smeha. Reklamni spot, ki sta ga "za hec" posnela s sodelavcem Francem Gostenčnikom v vlogi Pohorskega vrača, so na internetu odkrili in odkupili celo Američani. Ti najbrž ne bodo množično hodili na Pohorje, pač pa bodo poletno sezono izkoristili vsi, ki uživajo v neokrnjeni naravi in pohodništvu po sočno zelenih planjavah. S Kop ni daleč do najvišjega vrha Pohorja, 1543 metrov visokega Črnega vrha, od tam pa je tudi manj kot ura hoje do Ribniškega Pohorja, pri katerem Koroška neopazno preide v Štajersko.

MODERNO SPLAVARJENJE

In še nekaj si Korošci delijo s Štajerci: Dravo, ki so jo izkoristili kot vodno silo v preteklosti in jo izkoriščajo še danes. Nekoč je bila najpomembnejša prometna žila, saj so po njej tovorili les vse do Črnega morja. To pot so zaprle elektrarne, dravski splavarji pa danes večino svojih prednikov v zelo posodobljeni obliki kažejo turistom. In ker je mogoče splavariti le na kratkih odsekih, so si razdelili tudi delo. Tako se je mogoče na splav vkrcati bodisi v Gortini bodisi v Javniku, nazaj na izhodišče pa splav potiska motor. Proti toku pač ni mogoče niti v turizmu, a po izkušnjah s študijske ture za novinarje sodeč, znajo koroški turistični delavci složno stopiti skupaj in krmariti lepšim časom naproti.